

KODIN OSASTO

MUUTAMA SANANEN KODIN OSASTON KEITTO-OHJEISTA.

Muutammat henkilöt, jotka tahtovat moittivassa äänilajissa arvostella To-veritarta, tekevät sellaisia syytöksiä, että tähän kodin osastoon "kopioidaan kokkikirjoja". Asia on nyt niin, että jos "kokkikirjain kopioimisesta" olisi lukijakunnallemme jotain hyötyä, niin olisi siitä toimituksellekin se hyöty, että olisi vähemmän työtä ja huolta. Mutta asia on nyt niin, että on olemassa hyvin vähän keittokirjoja, jotka ovat työläisnaisen laatimia ja meikäläisissä oloissa käytännöllisiä. Siksi tähän kodin osastoon valikoidaan huolellisesti lähes kaikki keitto-ohjeet sellaisia, jotka ovat työläisten kodeissa koeteltuja ja käytännöllisiksi havaittuja. Toimitus kokoilee niitä amerikkalaisista julkaisuista, joihin työläisnaiset lähettelevät "reseptejään". Myöskin on tämän osaston keitto-ohjeet valikoituja terveyden kannalta. Eikä mitään sellaisia keitto-ohjeita julaita, joissa käytetään väkijuomia ruokien ja leivosten valmistamisessa. Se olisi huvitonta kieltolaki-valtiossa.

Suomalaiset työläisnaiset myöskin lähettelevät tähän osastoon keittoy.m. talous-ohjeita. Pyydämme heidän edelleenkin niin tekemään.

Mitä taas siihen tulee, että ei jokainen jokaisesta To-verittaren numerosta löydä jotain omiin oloihin soveltuvaa, niin on kokonaan mahdollista tämän kokoisessa lehdessä

palvella jokaista yhtä aikaa, sillä meikäläisiä elää niin monissa erilaisissa oloissa ja erilaisissa varallisuussuhteissa. Kaikki eivät voi elää yhtä mukavasti, kaikki eivät ole yhtä köyhiä tai sellaisilla palkkakunnilla asuvia, missä olisi mahdollista saada niitä mukavuuksia, mitä jotkut toiset työläiset ovat tilaisuudessa nauttimaan.

TOMAAITIT.

(Lähetetty.)

Kuori tomaatit ja leikkaa viipaleiksi. Pane vähän voita emalioituun pannuun ja anna tomaattien siinä hiljalleen paistua vähän aikaa. Pane sitten samaan pannuun paistumaan niin monta munaa kuin haluat ja sekota varovasti kunnes valkuaiset ovat sekaantuneet tomaattien kanssa, mutta keltuaiset ovat ehyet. Maustetaan suolalla ja pipurilla. Tarjotaan kuumana.

Leikkaa tuoreita tomaatteja viipaleiksi poikittain, mausta suolalla ja pipurilla. Kastele ensin munasekoituksella ja sitten korpupäähölsä ja paista voissa vaalean ruskeaksi. Tämä on erittäin hyvää.

Vanhat porsilini-astiat saa kauniiksi, kun kuuraa ne nostate-soodalla. Se on helppo tehdä, eikä astiat naarmuunnu. — H. K.

Seuraavan numeron kodin osastoon tulee kirjoitus kankaiden ja vaatteiden värjämisestä y. m.

KALLIS AIKA

(Suomen "työläisnaisen-päivä"-julkaisusta.)

Elinkustannusten kallistuminen on viime vuosina tullut yleiseksi ilmiöksi koko kapitalistisessa maailmassa. Nyt poikkeuksellisten olojen valitessa on tämä kallistuminen meidänkin maassamme jatkunut yhä kiihtyvällä nopeudella. Tästä on seurauksena, että työväenluokan toimeentulo käy päivä päivältä yhä tu-

kalamaksi. Valkea on saada ansiotuloja riittämään edes välttämättömiin tarvikkeisiin. Järjestyneen työväen ankarilla taisteluilla työväenluokalle saavuttama elintaso on suuresti alentunut. Asia onkin viime aikoina tullut polttavimmaksi päivän kysymykseksi. Sanomalehdissä, kokouksissa, kaikkialla sitä pohditaan. Seuraavassa lyhyitä viittauksia niihin syihin, jotka vaikuttavat elinkustannusten kallistumiseen, sekä myöskin niihin keinoihin, joilla työväenluokka koettaa vastustaa tätä kallistumista.

Kehittymätön maatalous. Viime

HINNAT KOLME VUOTTA SITTEN JA NYT.

	huhtik. v. 1914	huhtik. v. 1917	hinnan nou- su prosentteissa
Hieno sokeri	pauna \$0.04	\$0.09	125
Jauhot	7.25	14.00	93
Maito kannutettu (condensed) kannu	.09	.15	67
Maito kannu (evaporated) iso kannu	.07½	.12	65
Maito kannu (evap. rat.) pieni kannu	.03½	.06	70
Muissi (kannutettu)	.07	.17	142
Herneet (kannutettu)	.07	.13	85
Palstetut pavut (kannutetut) kannu	.08	.13	85
Muissijauhot	.02½	.05	100
Riisi (paras laji)	.08	.09	12
Kauranryynit	.03½	.06	70
Makaroonit	.08	.13	65
Alaskan lohikala	.14	.23	64
Parhaat valkoset pavut	.07½	.10	140
Lima-pavut	.07	.20	185
Soppaliha	.13	.16	23
Porterhouse "steeki"	.28	.37	32
Sirloin "steeki"	.24	.34	42
Round "steeki"	.20	.32	60
Chuck "steeki"	.18	.25	38
Hamburger "steeki"	.15	.20	33
Tuoreet "hämmit" (sian reidet) ..	.15	.27	80
Savustetut "hämmit"	.17	.25	47
Savustetut "hämmit" leikattuna ..	.28	.45	60
Savustettu sian kylki (bacon) ..	.24	.34	42
Savustetut makkarat	.12½	.25	100
Lardi	.12½	.25	100
Sekotettu lardi	.10	.20	100
Vol (paras)	.30	.55	83
Munat (tuoreet)	.21	.38	80
Perunat	.23	.40	291
Pinaatti	.20	.40	100
Sipuli (keittanen)	.04	.13	250
Salladin lehdet	.05	.10	100
Makeat perunat	.35	.75	114
Pääkaali	.03	.15	400

Keskimmääisesti on ruokatarpeiden hinta tässä maassa kohonnut kolmen vuoden ajalla noin 85 prosenttia eli lähes kaksinkertaisesti. Ovatko tulonne tai palkkanne kohonneet myöskin lähes kaksinkertaisesti?

Yllä esitetyt numerot ovat otettu Yhdysvaltain kongressin pöytäkirjasta, siv. 1677, 2 p. toukok. 1917.

vuosikymmeninä on teollisuus kehittynyt jättiläisaskelin. Se tarvitsee suunnattoman paljon raaka-aineita valmistuksensa ja suunnattoman paljon työväkeä tehtaistensa. Mutta maataloudessa, josta me saamme ravintomme, ei ole tekniikka yhtä nopeasti kehittynyt. Siinä työskentelevä väestö on suhteellisesti muuhun työväkeen vähentynyt, eikä maan tuotantovaltuus ole kohonnut siinä määrässä kun nopeasti lisääntyvän väestön kulutus. Tosin on maataloustekniikkaakin viime vuosina parannettu. Tiede on luonut monia tärkeitä keksintöjä työn jouduttamiseksi. Mutta maan yksityisomistus estää niiden toimeenpanon. Vähävarainen, tietämätön maanomistajaväestö esim. meilläkin ei kykene käyttämään hyväkseen tieteen saavutuksia. Ja seuraus on: maa tuottaa paljon vähemmän kun se voisi tuottaa ja me saamme leivästämme ja muusta ravinnostamme maksaa suhteettoman korkean hinnan.

Järjestämätön tavarantuotanto on omiensa kallistamaan hintoja. Kun yhteiskunnalla ei ole mitään suunnitelmata siltä, paljonko eri lajista tavaraa tarvitaan, vaan kapitalistit ympäröivään valmistuttavat sellaista tavaraa, josta luulevat suurimman hyödyn saavan, seuraa siitä että toisilla aloilla on liikantuotantoa ja tavarat jäävät varastoon makaamaan kun taas toisia tavaroita ei ole saatavissa. Syntyy pulla: tuotannon supistusta ja työttömyyttä talouslailla ja tavarankallistumista toisaalla.

Kauppa ja keinottelu. Tavarantuotajan ja kuluttajan välillä toimivat kauppiat ja keinottelijat, jotka tuottamatta mitään, suuresti kohottavat hintoja. Tuottajien ja kuluttajien järjestäessä, tulevat kauppiat kuitenkin yhä enemmän syrjäytetyiksi.

Tuottajien järjestymisen kartelleiksi ja trusteiksi tarkoituksena on saavuttaa yhä helpompia ja suurempia voittoja. Ne heittävät keskinäisen kilpailun ja sopivat yhteisistä menettelytavoista ja yhteisistä hinnoista, jotka kuluttajien on pakko maksaa, jos tahtovat saada tavaraa. Pyrkimään vaikuttamaan tavarankallistumista tai supistusta tuollainen yhtymä joskus tavarantuotannonkin. Tuorein esimerkki siitä meillä on maanomistajien järjestön "Vallion" kaikille tunnettu toimintatapa. Sekeirittuista y. m. yhtymistä on samoja kokemuksia.

Eri valtioiden välinen tulli ja kaupapoliittikka johdettuna omistavien luokkien etujen mukaisesti vaikuttaa myös suuresti hintojen kohoamiseen. Suojelustulleilla, tuontikielloilla y. m. autetaan maanomistajia ja teollisuuskauppiaita saamaan tavaroidensa korkeampaa hintaa kuin heille vapaassa kilpailussa olisi mahdollista. Esim. viljatullin säätäminen meillä, josta oli seurauksena viljan ja leivän tuntuva kallistuminen.

Sotajan poikkeuksellisin hinnan-kallistajina meillä vaikuttaa suuresti m. m. ulkomailta tuotavan tavarankallistumista ja ylettömän korkeat rahdit, Suomen rahan kurssin aleneminen, sekä hirvittävä suureksi palunut keinottelu.

Luonnollinen seuraus elintarpeiden kallistumisesta on, että siltä kärsivä väestö koettaa tätä kallistumista vastustaa ja sen tuhoisia seurauksia lieventää siihen tarkoitukseen sopivalla toiminnalla. Yksi tehokkain toimintamuoto on työväen ammatillinen liike. Kun hinnat kohoavat, ei työntekijän rahapalkka enää vastaa alkaisempaa määrää, koska sillä enää saa samaa määrää tarvikkeita. Päästäkseen samalle tasolle, olisi palkkaa nostettava samassa suhteessa kuin hinnat kallistuvat. Ammatillinen liike pyrkiikin siihen, mutta tässä pyrkimyksessään kohtaa se ankaraa vastustusta yhteisen kapitalistien puolelta. Tarvitaan työväenluokan horjumaton yksimielisyys ja voimakkaat järjestöt, ennenkuin se voi saavuttaa voittoja. Siksi on työväen liityttävä valtiollisiin ja ammatillisiin järjestöihin ja lujitettava niitä niin, että ne jaksavat pitää puoleensa yhä kiihtyvässä ja kiihtyvässä kamppailussa kapitalistiluokkaa vastaan.

Myöskin osuustoiminnasta (osuuskaupat) toivoo työväki voivansa luoda tekijän, josta on apua ja turvaa

sille. Sos-dem. puolueemme on määrätty kantansa osuuskauppatoimintaan niin, ettei sen mielestä osuuskauppatoiminta voi pidättää kapitalistista anastusta, eikä muuttaa nykyistä järjestelmää sosialistisemmaksi, mutta mikäli se voi avustaa työväenjärjestöjä valtiollisessa ja ammatillisessa luokkatalistelussa sikäli siltä on hyötyä työväen pyynnöille. Yhä

(Jatkoa viidennessä sivulla)

SAND COULEN, MONT., S. S. O. OMPELUSEURA pitää kokouksensa jok toinen torstai-ilta kello 7. Tervetuloa kaikki!

HANNAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 i.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

WAUKEGANIN, ILL., S. S. O. VIERAILLISET KOKOUKSET pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen kello 2 i.p.—Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka kuukauden toisena torstaina, alkaen kello 2 i.p. Kahvia kokouksen loputtua.

PORTLANDIN S. S. Osaston Ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-ilta, kello 8. Osote: 719 Montana Ave.

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. Osaston (Box 454) ompeluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstai-ilta kello 7:30 Kansanhaalissa, jossa s. s. osaston kokouksetkin ovat joka toinen sunnuntai kello 3 i.p.p.

STOCKETTIN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään joka torstai-ilta kello 7. Saavukaa kaikki.

ASTORIAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.

MULLAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään joka torstai Suomi-Haalilla, kello 8 i.p.p. Kaikki tervetulleita.

VAPAASTI HENGENAHDISTUSTA SAIRASTAVILLE

Uusi kotilääke jota kuka hyvänsä voi käyttää huoletta ja ilman ajanhukkaa. Meillä on uusi keino parantaa hengenhaidistusta, ja tahdomme teitä koettamaan sitä meidän kustannuksellamme. Huolimatta siitä, jos tahtonne on pitkäaikainen tai äskettäin kiihtynyt, jos se esiintyy ajoittaisena tai kroonillisena hengenhaidistuksena, teidän tulisi kysyä vapaata koetta meidän parannuskeinostamme. Huolimatta siitä, mikä tilastossa ilmastoissa te elätte, mikä on ikänne tai ammatinne, jos teitä vaivaa hengenhaidistus, meidän parannuskeinomme pitäisi auttaa teitä heti.

Me erityisesti haluamme lähettää sitä niihin toivottomiin tapauksiin, missä kaikenlaiset sisäinhengitysaineet, opiumivalmisteet, höyryt, "patenttisavut" y. m. sellaiset ovat epäonnistuneet. Me tahdomme näyttää jokaiselle omalla kustannuksellamme, että tämä uusi parannustapa tulee lopettamaan kaiken vaikean hengityksen, lähtättämisen ja kaikki nuo kauheat puistaukset heti paikalla ja kaikkialle.

Tämä vapaa tarjous on ilian tärkeä laiminlyödä pitäväkään. Kirjoitakaa nyt ja alkakaa heti käyttää tätä parannustapaa. Alkaa lähettää rahaa. Ainoastaan lähettäkää allaoleva kuponki. Tehkää se tänään.

FREE ASTHMA COUPON

FRONTIER ASTHMA CO., Room 447-S, Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N.Y.

Send free trial of your method

to.....

.....

.....